

STORTINGET

Innst. 45 L

(2021–2022)

Innstilling til Stortinget
fra justiskomiteen

Prop. 12 L (2021–2022)

Innstilling fra justiskomiteen om Endringer i rettsgebyrloven (nedjustering av gebyrer)

Til Stortinget

Sammendrag

I proposisjonen foreslår departementet justering av enkelte gebyrer i justissektoren til selvkost. Gebyrene er knyttet til rettsgebyret (R), som er et grunngebyr som danner utgangspunkt for beregning av betaling for visse offentlige tjenester. Gebyret som betales for tjenestene, er sammensatt av grunngebyret R og en multiplikator. Rettsgebyret er i Prop. 1 S (2021–2022) for Justis- og beredskapsdepartementet på 1 223 kroner i 2022.

Departementet foreslår å redusere gebyret (multiplikatoren) for følgende tjenester i domstolene og politiet:

- Gebyret for forliksklage etter rettsgebyrloven § 7 reduseres fra 1,15 R til 1,1 R.
- Gebyret for begjæring om utlegg etter rettsgebyrloven § 14 første ledd reduseres fra 1,25 R til 1,21 R.
- Gebyret ved begjæring om tvangsdekning i pengekrav etter tvangsfullbyrdelsesloven kapittel 10 avsnitt III (innregistrering) reduseres fra 2,1 R til 0,4 R. Tilleggsgebyret på ett rettsgebyr når tvangsdekningen gjennomføres, fjernes. Det gir totalt en reduksjon av gebyret fra 3,1 R til 0,4 R.
- Gebyret for åpning av konkursbo etter rettsgebyrloven § 16 reduseres fra 25 R til 4,35 R. Reduksjonen vil gjelde også der et foretak tvangsoppløses etter konkurslovens regler med hjemmel i aksjeloven §§ 16-15

til 16-18 og § 16-19, allmennaksjeloven §§ 16-15 til 16-18 og § 16-19 og samvirkelova §§ 141 til 144. Gebyret når bobehandlingen innstilles eller tilbakeleveres loddeierne reduseres fra 12,5 R til 4 R for konkursbo og fra 12,5 R til 2,75 R for tvangsoppløsningsbo som nevnt over.

- Gebyret for forkynnelse av konkursvarsel etter rettsgebyrloven § 25 reduseres fra 0,5 R til 0,4 R.

Begrunnelsen for endringene er at brukerne ikke bør betale høyere gebyrer for offentlige tjenester enn selvkost.

Lovendringene vil medføre inntekter og utgifter i samsvar med forslaget til statsbudsjett i Prop. 1 S (2021–2022), og det foreslås derfor ikrafttredelse 1. januar 2022.

Basert på beregninger fra Politidirektoratet og Domstoladministrasjonen antas reduksjonene i gebyrene som nevnt ovenfor å gi en årlig reduksjon i inntektene til statskassen på totalt 128,8 mill. kroner påløpt, hvorav 97,5 mill. kroner bokført i 2022. Dette fordeler seg med 125,8 mill. kroner påløpt og 94,5 mill. kroner bokført under Justis- og beredskapsdepartementet og 3 mill. kroner påløpt og bokført under Finansdepartementet. Vurderingene bygger på et anslag over antallet fremtidige saker basert på saksinngangen i 2019.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kamzy Gunaratnam, Odd Harald Hovland og Maria Aasen-Svensrud, fra Høyre, Ingunn Foss og Sveinung Stensland, fra Senterpartiet, Ivar B. Prestbakmo og

Else Marie Rødby, fra Fremskrittspartiet, lederen Per-Willy Amundsen og Tor André Johnsen, fra Sosialistisk Venstreparti, Andreas Sjalg Unneland, og fra Venstre, Ingvild Wetrhus Thorsvik, viser til Prop. 12 L (2021–2022) Endringer i rettsgebyrloven (nedjustering av gebyrer).

Komiteen merker seg at departementet foreslår endringer i enkelte gebyrer i justissektoren slik at størrelsen på gebyrene blir mer i tråd med hva det koster å produsere de aktuelle tjenestene. Samtidig skal gebyrene dekke kostnadene basert på kostnadseffektiv drift (selvkost).

Komiteen viser til at lovendringene vil medføre inntekter og utgifter i statsbudsjett for 2022. Det foreslås at endringene trer i kraft fra 1. januar 2022.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak til lov

om endringer i rettsgebyrloven (nedjustering av gebyrer)

I

I lov 17. desember 1982 nr. 86 om rettsgebyr gjøres følgende endringer:

§ 7 første ledd første punktum skal lyde:

For behandling av en sak ved forliksrådet betales 1,1 ganger rettsgebyret selv om forliksklagen senere blir trukket tilbake eller avvist.

§ 14 første ledd første punktum skal lyde:

For begjæring om utlegg betales 1,21 ganger rettsgebyret.

§ 14 fjerde ledd skal lyde:

Ved begjæring om tvangsdekning etter tvangsfullbyrdelsesloven kapittel 10 betales 2,1 ganger rettsgebyret og i tillegg rettsgebyret når tvangsdekning blir gjennomført. *Ved begjæring om tvangsdekning etter tvangsfullbyrdelsesloven kapittel 10 avsnitt III Tvangsdekning i pengekrav betales likevel 0,4 ganger rettsgebyret.*

§ 16 første ledd nr. 1 første punktum skal lyde:

For konkursbo som åpnes av tingretten betales 4,35 ganger rettsgebyret.

§ 18 annet ledd første punktum skal lyde:

Blir et dødsbo innstilt eller tilbakelevert, betales halvparten av fullt gebyr.

§ 18 annet ledd nytt fjerde og femte punktum skal lyde:

Blir et tvangsoppløsningsbo innstilt eller tilbakelevert, betales 2,75 ganger rettsgebyret. Blir et konkursbo innstilt eller tilbakelevert, betales 4 ganger rettsgebyret.

§ 25 første ledd annet og tredje punktum skal lyde:

For forkynnelse av betalingsoppfordring etter konkursloven 8 juni 1984 nr. 58 § 63 betales likevel 0,4 ganger rettsgebyret. *For forkynnelse ved stevnevitne i andre tilfelle enn nevnt i første, jfr. annet punktum, betales halvparten av rettsgebyret.*

II

Loven trer i kraft 1. januar 2022.

Oslo, i justiskomiteen, den 7. desember 2021

Per-Willy Amundsen

leder og ordfører